

Haugsvollen

Månedens kulturminne for september 2007 er knyttet til Natur- og idrettsforvaltningens fokusering på aktiviteter og opplevelser i marka.

Haugsvollen regnes som en av de eldste setrene i Vestmarka. Navnet har den etter gården Haug under Tanumåsen, men også gårdene Ås, Jong, Tokerud, Grini og Kirkerud i Bærum og Billingstad og Åstad i Asker setret på Haugsvollen. I likhet med Stovivollen (månedens kulturminne for september) lå setra i den gamle Ramsåsalmeningen som ble kartlagt i 1774 og oppdelt noen år senere. Oppdelingen førte til at Haugsvollen kom til å ligge i Ringi skog.

På 1700-tallet var setertiden lang, med seterfolk fra begynnelsen av juni til Mikkelmess (29. september). Fjøs og løer for de forskjellige gårdene lå spredt utover vollen, og budeiene bodde oftest flere sammen i størhusene.

Fra begynnelsen av 1800-tallet ble Haugsvollen husmannsplass under Ringi, og bosatt hele året. Et kart fra 1825 viser fire hus på vollen. Om Peter Olsen, som ble husmann på Haugsvollen i 1844, hefter det en gruffull historie. Han drepte sin kone Anne Larsdatter fra Jammerdal med øks. Peter ble henrettet på Jongsåsen i 1847, og var den siste som ble halshugget i Bærum. Gulbrand Pedersen tegnet husmannskontrakt på Haugsvollen i 1855. Arbeidsoppgavene hans var knyttet til kalkvirksomheten på Øvre Ringi. I Svend Hansens husmannskontrakt, som ble underskrevet ti år senere, var arbeidsoppgavene utelukkende skogsarbeid.

I dag er det bare tufter igjen etter seterhusene, men vollen danner en fin lysning i skogen og er mye brukt som raste- og bål plass for turfolk og som telt plass for speiderne. Mange stier fører til og fra vollen, som også lett kan nås via skogsbilveien til Grønland. På Haugsvollen finner du også en tilrettelagt helårs bål plass.

Litteratur:

- Kittelsen, Kjell og Jan Martin Larsen: Vestmarka Seterliv og kølabrenning, Asker og Bærum historielag, 2001
- Mohus, Arne: Stedsnavn i Bærum, Oppmålingsvesenet i Bærum, 1986

Forfatter
Liv Frøysaa Moe